

Policijski sindikat Slovenije

info@pss-slo.org

Številka: 109-4/2021/114

Datum: 15. 12. 2021

Zadeva: Napotitve policistov z že pridobljeno najmanj višješolsko izobrazbo na izredni študij za pridobitev višješolske izobrazbe policist – odgovor

Zveza: vaš dopis št. PSS-15/2021-264 z dne 25. 11. 2021

Z dopisom, navedenim pod zvezo, ste nam poslali zaprosilo za opredelitev v zvezi z vprašanjem, ali so policisti kljub že pridobljeni najmanj višješolski izobrazbi druge smeri in pridobljenem poklicu policista na V. ravni dolžni pridobiti višješolsko izobrazbo policist na podlagi 110. člena Zakona o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16, 77/17, 36/19, 66/19 – ZDZ, 200/20 in 172/21, v nadaljnjem besedilu: ZODPol).

V letu 2010 je Policija pristopila k celoviti reformi sistema izobraževanja, usposabljanja in raziskovanja v Policiji. Sprejeta je bila odločitev, da se izobraževalni program policist prenove na podlagi revizije poklicnega standarda, in sicer tako, da se osnovno izobraževanje za poklic policista preoblikuje v višje strokovno izobraževanje. Ocenjeno je bilo namreč, da ključna dela, ki jih opravljajo policisti, zahtevajo usposobljenost za samostojno reševanje zahtevnejših del in nalog in prevzemanje odgovornosti za opravljeno individualno delo kot tudi za delo v skupini. Policisti opravljajo delo v kompleksnih in heterogenih situacijah, kar zahteva znanja in spretnosti, ki presegajo nivo srednješolske izobrazbe. Nov študijski program naj bi tako omogočal pridobitev strokovnega znanja in usposobljenost za reševanje strokovnih in delovnih problemov, za samostojno kritično presojanje in prevzemanje odgovornosti za delo ter zavezanost profesionalni etiki. Pri pripravi programa se je gradilo na že obstoječem izobraževalnem programu policist, ki se ga je nadgradilo s tistimi znanji in veščinami, ki so potrebne za policijsko delo in omogočajo odgovorno ravnanje v svobodni, demokratični, na pravo temelječi in socialni državi. Nov program tako poleg strokovnih, omogoča tudi razvoj socialnih in osebnostnih kompetenc. Okoliščine policijskega dela se spreminjajo, delo je vedno zahtevnejše, novi trendi v kriminaliteti zahtevajo od policije vedno več znanja, veščin in nove metode dela.

Minister za notranje zadeve je tako z Odredbo o sprejemu višješolskega študijskega programa Policist (Uradni list RS, št. 5/2012) sprejel višješolski študijski program Policist za pridobitev naziva strokovne izobrazbe policist/policistka. Poleg tega je 12. 12. 2012 minister za notranje zadeve sprejel sklep, št. 600-51/2012/1 (261-03), ki določa, da se višješolski študijski program Policist za policiste, ki so pridobili strokovni naziv po programih na ravni srednje strokovne izobrazbe, izvaja kot izredni študij.

V nadaljevanju je bil 7. 2. 2013 sprejet Zakon o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/2013), ki je v svojem 110. členu določal, da ministrstvo v petih letih po uveljavitvi zakona sistemizira delovna mesta, na katerih policisti opravljajo naloge z višjo strokovno izobrazbo, in na ta delovna mesta premesti policiste, ki pridobijo višjo strokovno izobrazbo. Isti člen vseboval tudi določilo, da naloge na delovnih mestih, za katera se zahteva višja strokovna izobrazba, lahko opravljajo tudi policisti s srednjo strokovno izobrazbo, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona najmanj 17 let delovne dobe pri opravljanju nalog policije in so najmanj pet let opravljali naloge policije, za katere bo zahtevana višja strokovna izobrazba v skladu z drugim odstavkom tega člena. Kasneje je bila slednja določba spremenjena, in sicer z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list, št. 77/2016, ZODPol-C), ki je po novem določal, da naloge na delovnih mestih, za katera se zahteva višja strokovna izobrazba, lahko opravljajo tudi policisti s srednjo strokovno izobrazbo, ki imajo na dan uveljavitve akta iz drugega odstavka tega člena najmanj 15 let delovne dobe pri opravljanju nalog policije ali pri opravljanju drugih primerljivih nalog v drugih državnih organih (npr. vojaška policija, finančna uprava) in so najmanj tri leta opravljali naloge policije, za katere se zahteva višja strokovna izobrazba.

Nov poklicni standard in nov študijski program sta bila torej sprejeta ob ugotovljenih strokovnih razlogih za dvig izobrazbene ravni za opravljanje poklica policista. Pri tem je bistvenega pomena, da naloge policista opravlja oseba, ki je višješolsko izobrazbo policist in s tem vsa potrebna znanja tudi pridobila, kajti znanj za opravljanje tega poklica ni možno pridobiti na nobeni drugi izobraževalni instituciji. Ocenjeno je bilo še, da ima za opravljanje poklica policista na VI. ravni zahtevnosti dovolj znanja tudi oseba, ki je pridobila poklic policista na V. ravni in ima 15 let delovne dobe pri opravljanju nalog policije ali pri opravljanju drugih primerljivih nalog v drugih državnih organih. Drugih izjem pa veljavni ZODPol ne določa. Izhajajoč iz vsega navedenega ocenjujemo, da je zakonska ureditev, na podlagi katere je treba na izobraževanje za pridobitev višješolske izobrazbe policist napotiti tudi osebe, ki imajo že pridobljeno najmanj višješolsko izobrazbo katere koli smeri in ne izpolnjujejo pogoja delovne dobe iz 110. člena ZODPol, sledila zgoraj pojasnjenim strokovnim razlogom. Določitev tovrstnih novih izjem pa bi lahko po našem mnenju vodila v razvrednotenje poklica policista.

Navedeno pa ne pomeni, da se ob napotitvi na izobraževanje za pridobitev višješolske izobrazbe policist ne upošteva že pridobljena druga najmanj višješolska izobrazba. Skladno z Zakonom o višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 86/04 in 100/13; ZVSI) je obseg in organizacija študija izrednim študentom na podlagi priznavanja predhodno pridobljenega znanja in delovnih izkušenj pri opravljanju poklica policist namreč prilagojena. Postopek priznavanja predhodno formalno, neformalno in z delom pridobljenega znanja na podlagi 14. člena ZVSI, ki je podrobneje urejen v Pravilniku o priznavanju predhodno pridobljenega znanja v višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 20/10), vodi študijska komisija Višje policijske šole. Po končanem postopku se študentu izda sklep, v katerem študijska komisija konkretno navede, katero znanje in veščine oziroma katere kompetence ter v kakšnem obsegu se mu priznajo. Študentu se torej lahko predhodno pridobljeno znanje prizna, če primerjava pokaže, da njihovo znanje po vsebini, obsegu in zahtevnosti v celoti ali deloma ustreza splošnim ciljem in predmetno specifičnim kompetencam, določenim z višješolskim programom Policist, pri čemer se upošteva tudi stopnja in smer izobrazbe, ki jo je študent že pridobil.

Glede vaših ugotovitev, da je MNZ v dokumentu, št. 100-23/2018/50 (150-01) z dne 19. 11. 2018, navedel, da se na izredni študij za pridobitev višješolske izobrazbe policist ne napotuje policistov, ki so pridobili poklic policista na V. ravni in imajo pridobljeno najmanj višješolsko izobrazbo katerekoli smeri, naj pojasnimo, da je bilo stališče tedanjega vodstva nekaj časa sicer res takšno, a ga je po posvetovanju s stroko glede na vse navedeno spremenilo.

S spoštovanjem,

Aleš Hojs
minister

Poslati:

- naslovníku – po e-pošti.